

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 22/01/2026 10:24
Sayı: E-120.07.03-1784120
2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-22967651
Konu : Soru Önergeleri (7/36070)

7/36070
6K41

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 12.11.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1733357 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Manisa Milletvekili Sayın Şenol SUNAT'a ait 7/36070 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.
Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/36070) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 52A32387-7741-4232-89DD-2FC0C9CBC84B

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-cbys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr
KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Nurdan BUĞDAY
Mühendis
Telefon No: (312) 258 85 97

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**MANİSA MİLLETVEKİLİ SAYIN ŞENOL SUNAT'A AİT 7/36070 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bitki koruma ürünlerinin ruhsatlandırma iş ve işlemleri 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu” ve bu kanuna dayanılarak hazırlanan “Bitki Koruma Ürünlerinin Ruhsatlandırılması ve Piyasaya Arzı Hakkında Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Ülkemizde kullanılacak bitki koruma ürünü aktif maddesi ruhsat başvurularında Avrupa Birliği (AB) veya G8 ülkelerinde ruhsatlı olma şartı aranmaktadır. Aktif madde veya maddelerin kullanımını sonlandırma sürecinde de AB müktesebatı doğrultusunda hareket edilmektedir.

Bitki koruma ürünlerinin kullanımı sonlandırıldığında ilgili paydaşlar bilgilendirilmekte ve Bakanlığımız kontrolünde piyasadaki ürünler ruhsat sahibi firmalar tarafından toplatılarak imha işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Ülke genelinde Bakanlığımızca yapılan resmi kontrol ve denetim faaliyetlerinde mevzuata uygun olmayan bitki koruma ürünlerinin tespit edilmesi halinde ilgililer hakkında idari ve adli yaptırım uygulanmaktadır.

Araştırma enstitü müdürlüklerimizce bitki koruma ürünleriyle ilgili Ar-Ge ve inovasyon projeleri yürütülmektedir. Aynı zamanda ar-ge destek programı kapsamında bitki koruma ürünleriyle ilgili projelere kaynak sağlanmaktadır.

Soru önergesinde kastedilen ve bazı basın yayın organlarında konusu edilen Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri (ABD)’de sadece hayvan sağlığında kullanıldığı iddia edilen karışımda yer alan aktif maddeler (Etofenprox ve Pyriproxyfen) Amerika Birleşik Devletleri Çevre Koruma Ajansı ve Avrupa Gıda Güvenliği Otoritesi gibi uluslararası otoriteler tarafından tarımsal alanda kullanım amacıyla onaylanmış, insektisit özellik gösteren aktif maddelerdir.

Etofenprox, AB’de bitki koruma ürünü olarak onaylı bir aktif madde olup 2027 yılına kadar uzatılmış kullanım izni mevcuttur.

Pyriproxyfen, AB’de bitki koruma ürünü olarak onaylı bir aktif madde olup 2035 yılına kadar kullanım izni mevcuttur.

Bahsi geçen aktif madde karışımı, Bitki Koruma Ürünleri Ruhsat Değerlendirme Komisyonu tarafından bu çerçevede bilimsel esaslara göre incelenmiştir. Bakanlığımız komisyonunun yürüttüğü değerlendirme sürecine herhangi bir idari müdahale söz konusu değildir.

Karışımda yer alan her iki aktif madde AB ülkeleri, ABD, Kanada gibi ülkelere bitki koruma ürünü olarak onaylanmıştır.

Tarım ilaçları hakkında son beş yılda Bakanlığımıza etkisizlik gerekçesiyle 42 şikâyet başvurusu yapılmıştır. Bu şikâyetlere ilişkin yapılan inceleme ve değerlendirmeler sonucunda, 6 adet ürün ile ilgili ruhsat sahibi firmaya idari para cezası uygulanmış ve söz konusu ürünler piyasadan toplatılmıştır.

Bir bitki koruma ürününün ülkemizde ruhsatlandırılabilmesi için ruhsat sahibi firmadan GLP şartlarında yürütülmüş toksikolojik ve ekotoksikolojik çalışmalar istenmektedir. Ruhsatlı aktif maddelerin toksikolojik ve ekotoksikolojik değerlendirilmesi sürecinde ise uluslararası kuruluşlar tarafından insan ve çevre sağlığı ve benzeri konularda yapılan çalışmalar takip edilmektedir. Ruhsatlandırma aşamasında kalıntı limitleri, AB Maksimum Kalıntı Limitleri (MRL) esas alınarak yürütülmektedir. Ancak, AB MRL değerlerinde bir revizyon yapılması

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

halinde son uygulama ile hasat arasındaki süre veya gerekli görülen durumlarda tavsiye iptali işlemleri uygulanmaktadır.

Tarım ilaçlarında etkinlik kaybı; aynı etki mekanizmasına sahip pestisitlerin zararlı organizmalara karşı üst üste uzun süreli kullanılması sonucu pestisitlere direnç gelişmesi, zararlı organizmaların uygun biyolojik dönemlerine uygun etki mekanizmasına sahip pestisit kullanılmaması, yoğun zararlı baskısı, abiyotik faktörler gibi nedenlerden kaynaklanabilmektedir.

Ayrıca, bitki koruma ürününün tavsiye edilen dozunda ve zamanında uygulanmaması, uygun ilaçlama ekipmanlarının kullanılmaması nedeni ile hedef zararlı organizmaya pestisit ulaşmaması, ilaçlama makinelerin uygun kalibrasyonla kullanılmaması, uygun olmayan iklim koşullarında ilaçlama yapılması, farklı pestisitlerin tank karışımı yapılarak uygulanması nedeniyle pestisit etkinliğinin azalması durumunda da gerçekleşebilir. Bunların yanı sıra ürün formülasyonlarından kaynaklı problemler de oluşabilmektedir.

Pestisit direnci doğrudan iklim değişikliğinin sonucu değildir, ancak iklim değişikliği zararlıların çoğalmasını, yayılışını ve kışı geçirme başarısını artırarak pestisit kullanımını yoğunlaştırmakta, bu da direnç gelişimini dolaylı olarak hızlandırmaktadır.